

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

7 septembrie 2023 *

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Cooperare judiciară în materie civilă – Regulamentul (CE) nr. 44/2001 – Recunoașterea și executarea într-un stat membru a unor hotărâri pronunțate în alt stat membru – Articolul 34 – Motive de refuz – Încălcarea ordinii publice a Uniunii Europene și a ordinii publice naționale – Noțiunea de «ordine publică» – Încredere reciprocă – «„Cvasi” anti-suit injunctions» – Decizii care împiedică exercitarea dreptului la protecție jurisdicțională sau continuarea procedurilor inițiate în fața instanțelor din alt stat membru”

În cauza C-590/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Areios Pagos (Curtea de Casație, Grecia), prin decizia din 25 iunie 2021, primită de Curte la 23 septembrie 2021, în procedura

Charles Taylor Adjusting Ltd,

FD

împotriva

Starlight Shipping Co.,

Overseas Marine Enterprises Inc.,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din doamna K. Jürimäe, președintă de cameră, și domnii M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen (raportor) și M. Gavalec, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

* Limba de procedură: greaca.

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Charles Taylor Adjusting Ltd și FD, de S. Cogley, advocate, A. Nasikas, G. Orfanidis și K. Sotiriadis, dikigoro;
- pentru Overseas Marine Enterprises Inc. și Starlight Shipping Co., de K. Georgopoulos, dikigoros;
- pentru guvernul elen, de Z. Chatzipavlou, K. Georgiadis și L. Kotroni, în calitate de agenți;
- pentru guvernul spaniol, de J. Ruiz Sánchez, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de T. Adamopoulos și S. Noë, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 23 martie 2023,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 34 punctul 1 și a articolului 45 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Charles Taylor Adjusting Ltd (denumită în continuare „Charles Taylor”) și FD, reprezentanți ai asigurătorilor unei nave maritime numite *Alexandros T.*, pe de o parte, și Starlight Shipping Co. (denumită în continuare „Starlight”), proprietară a acestei nave, și Overseas Marine Enterprises Inc. (denumită în continuare „OME”), operatoarea navei menționate, pe de altă parte, în legătură cu recunoașterea și executarea în Grecia a unei hotărâri și a două ordonanțe emise de High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Commercial Court) [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Divizia Queen’s Bench (Camera comercială), Regatul Unit] (denumite în continuare „hotărârea și ordonanțele High Court”).

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 44/2001

- 3 Articolul 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, care este aplicabil *ratione temporis* litigiului principal, prevedea:

„O hotărâre nu este recunoscută:

1. dacă recunoașterea este vădit contrară ordinii publice a statului membru solicitat.”

4 Potrivit articolului 45 alineatul (1) din acest regulament:

„Instanța sesizată cu acțiunea prevăzută la articolul 43 sau 44 nu poate refuza sau revoca o hotărâre de încuviințare a executării decât pentru unul dintre motivele prevăzute la articolele 34 și 35. Instanța se pronunță în termen scurt.”

Acordul de retragere

5 Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO 2020, L 29, p. 7, denumit în continuare „Acordul de retragere”) a fost adoptat la 17 octombrie 2019 și a intrat în vigoare la 1 februarie 2020.

6 Articolul 67 din acest acord, intitulat „Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și cooperarea dintre autoritățile centrale în legătură cu aceste aspecte”, prevede la alineatul (2) litera (a):

„În Regatul Unit, precum și în statele membre în situațiile care implică Regatul Unit, pentru recunoașterea și executarea hotărârilor, deciziilor, actelor autentice, tranzacțiilor și altor acorduri judiciare se aplică actele sau dispozițiile menționate în continuare, după cum urmează:

(a) Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 [al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1)] se aplică în ceea ce privește recunoașterea și executarea hotărârilor pronunțate în cadrul acțiunilor judiciare intentate înainte de încheierea perioadei de tranziție [...]”

7 Articolul 126 din acordul menționat prevede o perioadă de tranziție care începe la data intrării în vigoare a acestuia și se încheie la 31 decembrie 2020, în cursul căreia, în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) primul paragraf din același acord, dreptul Uniunii se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia, în absența unor dispoziții contrare în Acordul de retragere.

Litigiul principal și întrebările preliminare

8 La 3 mai 2006, nava *Alexandros T.* s-a scufundat împreună cu încărcătura sa în largul golfului Port Elizabeth (Africa de Sud). Societățile Starlight și OME, proprietara și, respectiv, operatoarea acestei nave, au solicitat de la asiguratorii acesteia plata unei indemnizații întemeiate pe răspunderea contractuală a acestora din urmă, pentru producerea evenimentului neprevăzut asigurat.

9 Ca urmare a refuzului de a plăti această indemnizație opus de asiguratorii respectivi, Starlight a inițiat, în cursul aceluiași an, o acțiune în justiție în Regatul Unit împotriva lor și a depus o cerere de arbitraj împotriva unuia dintre asiguratorii menționați. În timp ce cauzele având ca obiect această acțiune în justiție și arbitrajul respectiv erau pendinte, Starlight, OME și asiguratorii navei au încheiat acorduri tranzacționale (denumite în continuare „acordurile tranzacționale”) prin care s-a pus capăt procedurilor dintre părți. Acești asiguratori au plătit astfel pentru producerea evenimentului neprevăzut asigurat, într-un termen convenit, indemnizația stipulată de contractele de asigurare, ca plată integrală a tuturor creanțelor referitoare la pierderea aceleiași nave.

- 10 Acordurile tranzacționale au fost validate la 14 decembrie 2007 și la 7 ianuarie 2008 în Regatul Unit de instanța în fața căreia respectiva acțiune în justiție era pendinte. Aceasta a dispus suspendarea oricărei proceduri ulterioare referitoare la cauza vizată care are la origine aceeași acțiune în justiție.
- 11 După încheierea acordurilor menționate, Starlight și OME, precum și ceilalți proprietari ai navei *Alexandros T.* și persoane fizice care îi reprezintă legal au introdus la Polymeles Protodikeio Peiraios (Tribunalul de Mare Instanță din Pireu, Grecia) mai multe acțiuni în justiție, printre care cele din 21 aprilie 2011 și 13 ianuarie 2012, îndreptate în special împotriva Charles Taylor, cabinet de consultanță juridică și tehnică, care asigurase apărarea asigurătorilor navei respective față de pretențiile Starlight în fața instanței menționate la punctul anterior, și împotriva lui FD, directorul acestui cabinet.
- 12 Prin intermediul acestor noi acțiuni în justiție, Starlight și OME au solicitat repararea prejudiciilor, atât materiale, cât și morale, pretins suferite ca urmare a afirmațiilor false și defăimătoare la adresa lor provenind de la asigurătorii navei menționate și de la reprezentanții acestora. Starlight și OME au susținut că, atunci când procedura inițială de plată a indemnizației datorate de asigurători era încă pendinte și persista refuzul de plată a acestei indemnizații opus de aceștia din urmă, prepușii și reprezentanții asigurătorilor menționați au răspândit față de Ethniki Trapeza tis Ellados (Banca Națională a Greciei), creditoarea ipotecară a unuia dintre proprietarii aceleiași nave, precum și pe piața asigurărilor în special zvonul fals potrivit căruia scufundarea navei *Alexandros T.* a fost cauzată de defecte serioase ale acesteia, despre care proprietarii săi aveau cunoștință.
- 13 În timp ce cauzele având ca obiect aceste noi acțiuni în justiție erau pendinte, asigurătorii navei și reprezentanții lor, printre care în special Charles Taylor și FD, pârâți în cadrul acestor cauze, au introdus acțiuni în justiție împotriva Starlight și OME în fața instanțelor engleze pentru a se constata că aceleași noi acțiuni în justiție, intentate în Grecia, fuseseră introduse cu încălcarea acordurilor tranzacționale și pentru a li se admite „cererile de reparație declarativă și de despăgubire”.
- 14 După epuizarea tuturor căilor de atac, aceste acțiuni în justiție împotriva Starlight și OME în Regatul Unit au condus la 26 septembrie 2014 la pronunțarea hotărârii și a ordonanțelor High Court. Potrivit hotărârii și ordonanțelor respective, întemeiate pe conținutul acordurilor tranzacționale, precum și pe clauza de alegere a forului care desemna această instanță, reclamanții din litigiul principal au obținut plata unei despăgubiri legate de procedura inițiată în Grecia, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate în Anglia.
- 15 Monomeles Protodikeio Peiraios, Naftiko Tmima (Tribunalul de Mare Instanță în complet de judecător unic din Pireu, Secția maritimă, Grecia) a admis cererea formulată de Charles Taylor și de FD la 7 ianuarie 2015 prin care s-a solicitat ca hotărârea și ordonanțele High Court să fie recunoscute și să se încuviințeze executarea lor parțială în Grecia, în conformitate cu Regulamentul nr. 44/2001.
- 16 La 11 septembrie 2015, Starlight și OME au formulat o cale de atac împotriva hotărârii Monomeles Protodikeio Peiraios, Naftiko Tmima (Tribunalul de Mare Instanță în complet de judecător unic din Pireu, Secția maritimă) la Monomeles Efeteio Peiraios, Naftiko Tmima (Curtea de Apel în complet de judecător unic din Pireu, Secția maritimă, Grecia).

- 17 Printr-o hotărâre din 1 iulie 2019, această din urmă instanță a admis respectiva cale de atac pentru motivul că deciziile a căror recunoaștere și executare erau solicitate conțineau „«cvasi» anti-suit injunctions” de natură să se opună posibilității ca persoanele interesate să sesizeze o instanță din Grecia, cu încălcarea articolului 6 alineatul (1) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, precum și a articolului 8 alineatul (1) și a articolului 20 din Syntagma (Constituția), aceste dispoziții fiind „în centrul” noțiunii de „ordine publică” în Grecia.
- 18 Charles Taylor și FD au formulat recurs împotriva acestei hotărâri la Areios Pagos (Curtea de Casație, Grecia), care este instanța de trimitere. Aceștia susțin că hotărârea și ordonanțele High Court nu sunt vădit contrare nici ordinii publice a forului, nici celei a Uniunii Europene și că nu încalcă principiile fundamentale ale acesteia. Ei arată că faptul că li s-a acordat o despăgubire provizorie, în cadrul noilor acțiuni în justiție introduse în Grecia înainte de exercitarea unor acțiuni în justiție în fața instanțelor engleze, nu interzicea persoanelor interesate nici să continue să sesizeze o instanță în Grecia, nici acestei instanțe să le asigure o protecție jurisdicțională. În consecință, s-ar fi considerat în mod eronat că hotărârea și ordonanțele respective ale High Court erau „anti-suit injunctions”.
- 19 În aceste condiții, Areios Pagos (Curtea de Casație) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) În accepțiunea sa exactă, expresia «vădit contrară ordinii publice» a Uniunii și, prin extensie, ordinii publice naționale, care constituie un motiv de refuz al recunoașterii și al încuviințării executării în temeiul articolului 34 punctul 1 și al articolului 45 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie înțeleasă în sensul că privește, pe lângă «anti-suit injunctions» explicite, care interzic inițierea și continuarea unor proceduri în fața unei instanțe din alt stat membru, și hotărâri sau ordonanțe pronunțate de instanțe din state membre care complică și împiedică accesul reclamantului la protecție jurisdicțională din partea unei instanțe din alt stat membru sau continuarea unor proceduri deja pendinte în fața sa și o asemenea ingerință în competența unei instanțe din alt stat membru de a soluționa un anumit litigiu cu care a fost deja sesizată este compatibilă cu ordinea publică a Uniunii? Mai precis, recunoașterea și/sau încuviințarea executării unei hotărâri sau a unei ordonanțe a unei instanțe dintr-un stat membru prin care se acordă solicitanților recunoașterii și încuviințării executării o despăgubire pecuniară provizorie și anticipată pentru cheltuielile de judecată ocazionate de introducerea unei acțiuni în justiție sau de continuarea unei proceduri în fața unei instanțe din alt stat membru sunt contrare ordinii publice a Uniunii, în sensul articolului 34 punctul 1 și al articolului 45 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, atunci când această hotărâre sau ordonanță se întemeiază pe motivele că:
- a) din examinarea acțiunii respective rezultă că cauza este acoperită de un acord tranzacțional încheiat în condiții legale și confirmat de o instanță din statul membru de origine a hotărârii și/sau a ordonanței și
 - b) instanța din celălalt stat membru, sesizată de pârâțul împotriva căruia s-a pronunțat hotărârea sau ordonanța cu o nouă acțiune, este necompetentă în temeiul unei clauze atributive de competență exclusivă?
- 2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, caracterul vădit și direct contrar ordinii publice naționale – în conformitate cu concepțiile fundamentale politice și juridice care predomină în țară, menționate anterior, și cu normele fundamentale de drept elen, care privesc însuși nucleul dreptului la protecție jurisdicțională (articolele 8 și 20 din Constituția elenă, articolul 33 din Astikos Kodikas [Codul civil elen] și principiul protecției acestui drept,

astfel cum este precizat la articolul 176, la articolul 173 alineatele 1-3 și la articolele 185, 205 și 191 din Kodikas Politikis Dikonomias [Codul de procedură civilă elen], [...]], precum și cu dispozițiile articolului 6 paragraful 1 din [Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale] – constituie, în sensul articolului 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, astfel cum a fost interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, un obstacol în calea recunoașterii și a încuviințării executării în Grecia a hotărârii și a ordonanțelor menționate mai sus (prima întrebare), pronunțate de instanțe din alt stat membru (Regatul Unit), astfel încât, în acest caz, se poate înlătura aplicarea dreptului Uniunii privind libera circulație a hotărârilor judecătorești, iar nerecunoașterea lor din cauza acestui obstacol este conformă cu concepțiile care integrează și promovează perspectiva europeană?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

- 20 În ceea ce privește aplicabilitatea *ratione loci* a Regulamentului nr. 44/2001, în pofida retragerii Regatului Unit din Uniune, trebuie arătat, cu titlu introductiv, că, în conformitate cu articolul 67 alineatul (2) litera (a) din Acordul de retragere coroborat cu articolele 126 și 127 din acesta, Regulamentul nr. 1215/2012 se aplică în Regatul Unit, precum și în statele membre în situațiile care implică Regatul Unit în ceea ce privește recunoașterea și executarea hotărârilor pronunțate în cadrul acțiunilor judiciare intentate înainte de încheierea perioadei de tranziție, și anume înainte de 31 decembrie 2020.
- 21 Rezultă că dispozițiile referitoare la recunoaștere și la executare care figurează în Regulamentul nr. 44/2001, care fusese deja abrogat și înlocuit prin Regulamentul nr. 1215/2012 la momentul adoptării Acordului de retragere, rămân de asemenea aplicabile în aceleași condiții.
- 22 În speță, dat fiind că hotărârea și ordonanțele High Court au fost pronunțate la 26 septembrie 2014, Regulamentul nr. 44/2001 este aplicabil *ratione loci* litigiului principal.

Cu privire la prima întrebare

- 23 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere ridică în esență problema dacă articolul 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 coroborat cu articolul 45 alineatul (1) din acesta trebuie interpretat în sensul că o instanță dintr-un stat membru poate refuza recunoașterea și executarea unei hotărâri a unei instanțe din alt stat membru din cauza caracterului contrar ordinii publice, în cazul în care această hotărâre se opune continuării unei proceduri pendinte în fața unei alte instanțe din acest stat membru, în măsura în care acordă uneia dintre părți o despăgubire pecuniară provizorie pentru cheltuielile de judecată pe care aceasta le suportă ca urmare a inițierii procedurii respective, pentru motivul, pe de o parte, că obiectul procedurii menționate este acoperit de un acord tranzacțional, încheiat în condiții legale și confirmat de instanța statului membru care a pronunțat hotărârea amintită, și, pe de altă parte, că instanța din primul stat membru, în fața căreia a fost inițiată procedura în litigiu, este necompetentă în temeiul unei clauze atributive de competență exclusivă.
- 24 Regulamentul nr. 44/2001 se întemeiază pe încrederea pe care statele membre o acordă reciproc sistemelor lor juridice și instituțiilor lor judiciare (Hotărârea din 9 decembrie 2003, Gasser, C-116/02, EU:C:2003:657, punctul 72). Prin urmare, în afara câtorva excepții limitate, printre

care caracterul contrar ordinii publice a statului membru solicitat, prevăzut la articolul 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, acest regulament nu autorizează controlul competenței unei instanțe de către instanța din alt stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 aprilie 2004, Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, punctul 26, precum și Hotărârea din 10 februarie 2009, Allianz și Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punctul 29).

- 25 Or, interdicția impusă de o instanță unei părți, sub sancțiunea unei penalități, de a introduce sau de a continua o acțiune în fața unei instanțe străine, în cadrul unei „anti-suit injunction” are efectul de a aduce atingere competenței acesteia de a soluționa litigiul. Astfel, din moment ce reclamantului i se interzice printr-o somație să introducă o asemenea acțiune, trebuie să se constate existența unei ingerințe în competența instanței străine, incompatibilă, ca atare, cu acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 aprilie 2004, Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, punctul 27, Hotărârea din 10 februarie 2009, Allianz și Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punctul 34, precum și Hotărârea din 13 mai 2015, Gazprom, C-536/13, EU:C:2015:316, punctul 32).
- 26 În speță, reiese în esență din decizia de trimitere, după cum se menționează la punctul 14 din prezenta hotărâre, că hotărârea și ordonanțele High Court, a cărei competență exclusivă fusese aleasă de părți în cadrul acordurilor tranzacționale, nu se adresează în mod direct instanțelor elene și nici nu interzic în mod formal procedura cu care este sesizată instanța de trimitere. Hotărârea și ordonanțele conțin totuși motive privind, în primul rând, încălcarea de către Starlight și OME, precum și de către persoanele fizice care le reprezintă a acestor acorduri tranzacționale, în al doilea rând, sancțiunile la care se expun dacă nu se conformează hotărârii și ordonanțelor respective și, în al treilea rând, competența instanțelor elene cu privire la acordurile tranzacționale menționate. În plus, aceeași hotărâre și aceleași ordonanțe cuprind de asemenea motive privind condamnările pecuniare la care se expun Starlight și OME, precum și persoanele fizice care le reprezintă și în special o decizie referitoare la despăgubiri cu titlu de avans al căror quantum nu este definitiv și depinde de continuarea procedurii în fața acestor instanțe.
- 27 Rezultă din ceea ce precedă că, după cum a constatat domnul avocat general la punctul 38 din concluzii, hotărârea și ordonanțele High Court ar putea fi calificate drept „cvasi» anti-suit injunctions”. Astfel, deși hotărârea și ordonanțele respective nu au ca obiect să interzică unei părți să introducă sau să continue o acțiune în fața unei instanțe străine, se poate considera că acestea au cel puțin efectul de a descuraja Starlight și OME, precum și pe reprezentanții lor să sesizeze instanțele elene sau să mențină în fața lor o acțiune având același obiect cu cele inițiate în fața instanțelor din Regatul Unit, aspect a cărui verificare va reveni, în orice caz, instanței de trimitere.
- 28 O somație care ar avea asemenea efecte, având în vedere principiile amintite la punctele 24 și 25 din prezenta hotărâre, nu ar fi compatibilă cu Regulamentul nr. 44/2001.
- 29 Cu toate acestea, instanța din statul membru solicitat nu poate, în caz contrar fiind repusă în discuție finalitatea Regulamentului nr. 44/2001, să refuze recunoașterea unei hotărâri pronunțate în alt stat membru numai pentru motivul că apreciază că, în acea hotărâre, dreptul național sau dreptul Uniunii a fost aplicat greșit (Hotărârea din 28 aprilie 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, punctul 60, și Hotărârea din 16 ianuarie 2019, Liberato, C-386/17, EU:C:2019:24, punctul 54).

- 30 Rezultă că este necesar să se examineze dacă o instanță dintr-un stat membru, în cadrul examinării unei căi de atac împotriva unei hotărâri de încuviințare a executării unei decizii a unei instanțe din alt stat membru, poate să revoce această hotărâre pentru motivul că decizia respectivă este echivalentă cu o „cvasi» anti-suit injunction”, care este, în principiu, incompatibilă cu Regulamentul nr. 44/2001.
- 31 În această privință, trebuie amintit, în primul rând, că articolul 45 alineatul (1) din acest regulament limitează posibilitatea de a refuza sau de a revoca o hotărâre de încuviințare a executării la unul dintre motivele prevăzute la articolele 34 și 35 din regulamentul menționat. În al doilea rând, articolul 34 punctul 1 din același regulament prevede în esență că o hotărâre nu este recunoscută dacă recunoașterea este vădit contrară ordinii publice a statului membru solicitat.
- 32 Curtea a statuat, în ceea ce privește noțiunea de „ordine publică” prevăzută de această dispoziție, că articolul 34 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să primească o interpretare strictă întrucât constituie un obstacol în calea realizării unuia dintre obiectivele fundamentale ale acestui regulament. Clauza de ordine publică care figurează la articolul 34 punctul 1 din acest regulament nu trebuie să se aplice decât în cazuri excepționale (Hotărârea din 28 martie 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punctul 21, și Hotărârea din 25 mai 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 33 Deși statele membre rămân, în principiu, libere să stabilească, în temeiul rezervei înscrise în această dispoziție, în conformitate cu concepțiile lor naționale, cerințele ordinii lor publice, limitele acestei noțiuni țin de interpretarea regulamentului respectiv (Hotărârea din 28 martie 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punctul 22, și Hotărârea din 7 aprilie 2022, H Limited, C-568/20, EU:C:2022:264, punctul 42).
- 34 Prin urmare, deși nu este de competența Curții să determine conținutul ordinii publice a unui stat membru, acesteia îi revine totuși obligația de a controla limitele în cadrul cărora instanța dintr-un stat membru poate recurge la această noțiune pentru a nu recunoaște o hotărâre pronunțată în alt stat membru (Hotărârea din 28 martie 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punctul 23, și Hotărârea din 7 aprilie 2022, H Limited, C-568/20, EU:C:2022:264, punctul 42).
- 35 Astfel, recurgerea la clauza de ordine publică care figurează la articolul 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 nu poate fi admisă decât în ipoteza în care recunoașterea unei hotărâri pronunțate în alt stat membru ar încălca în mod inacceptabil ordinea juridică a statului membru solicitat, întrucât ar aduce atingere unui principiu fundamental. Pentru a respecta interzicerea revizuirii pe fond a hotărârii pronunțate în alt stat membru, atingerea ar trebui să constituie o încălcare vădită a unei norme de drept considerate esențială în ordinea juridică a statului membru solicitat sau a unui drept recunoscut ca fundamental în această ordine juridică (Hotărârea din 28 martie 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punctul 37, și Hotărârea din 16 iulie 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punctul 44).
- 36 Împrejurarea că eroarea vădită care ar fi fost săvârșită de instanța din statul de origine privește o normă de drept al Uniunii nu modifică condițiile de recurgere la clauza de ordine publică, în sensul articolului 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001. Astfel, revine instanței naționale sarcina de a asigura cu aceeași eficacitate protecția drepturilor stabilite de ordinea juridică națională și a drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii. Această clauză trebuie să se aplice în același mod atunci când respectiva eroare de drept ar implica faptul că recunoașterea hotărârii vizate în statul solicitat ar determina încălcarea vădită a unei norme de drept esențiale

în ordinea juridică a Uniunii și, așadar, a statului membru respectiv (Hotărârea din 11 mai 2000, Renault, C-38/98, EU:C:2000:225, punctul 32, precum și Hotărârea din 16 iulie 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punctele 48 și 50).

- 37 În speță, hotărârea și ordonanțele High Court, care, în conformitate cu punctul 27 din prezenta hotărâre, ar putea fi calificate drept „cvasi» anti-suit injunctions”, întrucât exercită indirect o influență asupra continuării unei proceduri inițiate în fața instanțelor din alt stat membru, nu respectă principiul general rezultat din jurisprudența Curții potrivit căruia fiecare instanță sesizată stabilește ea însăși, în temeiul normelor ce îi sunt aplicabile, dacă este competentă să soluționeze litigiul cu care este sesizată (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 februarie 2009, Allianz și Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punctul 29, precum și Hotărârea din 13 mai 2015, Gazprom, C-536/13, EU:C:2015:316, punctul 33).
- 38 Asemenea „cvasi» anti-suit injunctions” sunt contrare încrederii pe care statele membre o acordă reciproc sistemelor lor juridice, precum și instituțiilor lor judiciare și pe care se întemeiază sistemul de competențe prevăzut de Regulamentul nr. 44/2001 (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 februarie 2009, Allianz și Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punctul 30).
- 39 În aceste condiții, astfel cum a constatat avocatul general la punctul 53 din concluzii, sub rezerva verificărilor efectuate de instanța de trimitere, recunoașterea și executarea hotărârii și a ordonanțelor High Court pot fi incompatibile cu ordinea publică a ordinii juridice a statului membru solicitat, în măsura în care acestea sunt de natură să aducă atingere principiului fundamental, într-un spațiu judiciar european bazat pe încredere reciprocă, potrivit căruia fiecare instanță se pronunță cu privire la propria competență.
- 40 În plus, acest tip de „cvasi» anti-suit injunctions” este de asemenea de natură să aducă atingere accesului la justiție al persoanei împotriva căreia este invocat. Astfel, după cum a arătat Comisia, prin acordarea, sub forma unei despăgubiri pecuniare provizorii, a cheltuielilor de judecată pe care le suportă pârâtul ca urmare a inițierii unei proceduri pendinte în fața unei instanțe din statul membru solicitat, această despăgubire face mai dificilă sau chiar împiedică continuarea acestei proceduri de către reclamant.
- 41 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 34 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 coroborat cu articolul 45 alineatul (1) din acesta trebuie interpretat în sensul că o instanță dintr-un stat membru poate refuza recunoașterea și executarea unei hotărâri a unei instanțe din alt stat membru din cauza caracterului contrar ordinii publice, în cazul în care această hotărâre împiedică continuarea unei proceduri pendinte în fața unei alte instanțe din acest prim stat membru, în măsura în care acordă uneia dintre părți o despăgubire pecuniară provizorie pentru cheltuielile de judecată pe care aceasta le suportă ca urmare a inițierii procedurii respective, pentru motivul, pe de o parte, că obiectul procedurii menționate este acoperit de un acord tranzacțional, încheiat în mod legal și confirmat de instanța din statul membru care a pronunțat decizia amintită, și, pe de altă parte, că instanța din primul stat membru, în fața căreia a fost inițiată procedura în litigiu, este necompetentă în temeiul unei clauze atributive de competență exclusivă.

Cu privire la a doua întrebare

- 42 A doua întrebare este adresată în ipoteza unui răspuns negativ la prima întrebare. Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 43 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 34 punctul 1 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială coroborat cu articolul 45 alineatul (1) din acesta

trebuie interpretat în sensul că

o instanță dintr-un stat membru poate refuza recunoașterea și executarea unei hotărâri a unei instanțe din alt stat membru din cauza caracterului contrar ordinii publice, în cazul în care această hotărâre împiedică continuarea unei proceduri pendente în fața unei alte instanțe din acest prim stat membru, în măsura în care acordă uneia dintre părți o despăgubire pecuniară provizorie pentru cheltuielile de judecată pe care aceasta le suportă ca urmare a inițierii procedurii respective, pentru motivul, pe de o parte, că obiectul procedurii menționate este acoperit de un acord tranzacțional, încheiat în mod legal și confirmat de instanța din statul membru care a pronunțat decizia amintită, și, pe de altă parte, că instanța din primul stat membru, în fața căreia a fost inițiată procedura în litigiu, este necompetentă în temeiul unei clauze atributive de competență exclusivă.

Semnături